

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS GARANTIJOS SUTEIKIMO EUROPOS
LAIKINOS PARAMOS PRIEMONEI NEDARBO RIZIKAI DĖL EKSTREMALIOSIOS
SITUACIJOS, SUSIJUSIOS SU COVID-19 PROTRŪKIU, MAŽINTI (SURE) (TAP-20-1123) (20-
7894(2))**

2020-06-25 Nr. NV-1769

Vilnius

Projekto teikėjas – Finansų ministerija

Projekto tikslas – suteikti valstybės garantiją, lygią 83 953 500 eurų, Europos laikinos paramos priemonei nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) (toliau – Priemonė).

Dabartinė situacija:

2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentu (ES) 2020/672 dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo sukurta Priemonė, siekiant naujojo koronaviruso (COVID-19) pandemijos paveiktoms ES valstybėms narėms suteikti paramą patyrus staigų viešųjų išlaidų, skirtų užimtumui išsaugoti, padidėjimą. Tai laikina finansinė priemonė, kuriai įgyvendinti numatyta skirti 100 mlrd. eurų, siekiant paremti valstybės nares joms suteikiant paskolas. Pagal Priemonę taip pat siūloma finansuoti išlaidas, susijusias su asmeninės apsaugos priemonėmis, apsaugančiomis darbuotojus ir savarankiškai dirbančius asmenis darbo vietose.

Reglamento 11 straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės gali prisidėti prie Priemonės teikdamos garantijas, padengiančias ES prisiimamą riziką. Valstybių narių įnašai teikiami neatšaukiamų, besąlyginių ir pagal pareikalavimą vykdomų garantijų forma. Europos Komisija su valstybe nare sudaro susitarimą dėl neatšaukiamų, besąlyginių ir pagal pareikalavimą vykdomų garantijų, kuriame nustatomos mokėjimo sąlygos. Prieš teikdama reikalavimą mokėti pagal valstybių narių suteiktas garantijas, Europos Komisija turėtų išnagrinėti galimybes pasinaudoti turima nuosavų išteklių viršutinės ribos, taikomos mokėjimų asignavimams, marža.

Reglamento 12 straipsnyje nurodoma, kad Priemone bus galima naudotis tik po to, kai visos valstybės narės prisidės prie Priemonės įnašais, kurių suma sudaro bent 25 procentus nurodytos didžiausios sumos (100 mlrd. eurų), o santykinė kiekvienos valstybės narės įnašų dalis turi atitikti santykinę tos valstybės narės dalį nuo bendros ES bendrųjų nacionalinių pajamų sumos. Susitarimo dėl garantijos projekte numatyta, kad proporcingai apskaičiuota Lietuvos garantija sudaro 83 953 500 eurų.

Vadovaujantis Valstybės skolos įstatymo nuostatomis, sprendimą suteikti valstybės garantiją tarptautinei finansų institucijai priima Vyriausybė.

Atkreipiamė dėmesį, kad pagal Valstybės skolos įstatymo 6 straipsnio 5 punktą valstybės turtiniai įsipareigojimai pagal valstybės garantijas tampa valstybės skola, kai valstybė dėl šiame įstatyme nurodytų priežasčių vykdo savo įsipareigojimus pagal garantiją, t. y. valstybė pradeda mokėti už skolininkus ir turi tam numatyti papildomų lėšų. Lėšos garantiniams įsipareigojimams vykdyti numatomos kartu su atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu tuo atveju, kai iš valstybės garantuojamo subjekto gaunama informacija apie tikėtiną mokėjimą už suteiktas valstybės garantijas.

Vyriausybei priėmus nutarimo projektą, vadovaudamasis Valstybės skolos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, finansų ministras su Europos Komisija pasirašys savanorišką susitarimą dėl garantijos.

Projekto esmė:

Suteikti valstybės garantiją 83 953 500 eurų Europos laikinos paramos priemonei nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE).

Derinimas – nutarimo projektas be pastabų suderintas su Teisingumo, Užsienio reikalų ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijomis.

Atitiktis Vyriausybės programai: nutarimo projektas tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje).

